

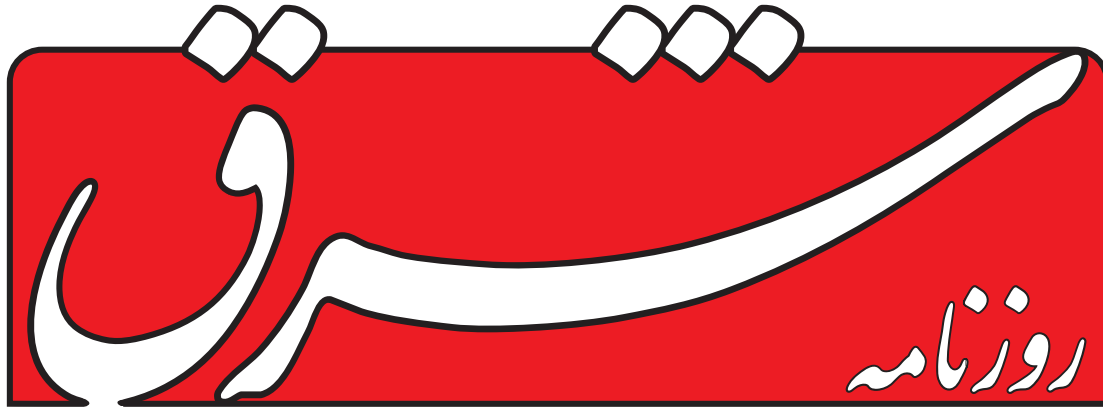
رئیس جمهور به دستگاه‌های مسئول دستور داد

عوامل مداخله‌گر در بازار ارز را شناسایی کنید

گروه سیاست؛ بازار پرتلاطم ارز و رفتن قیمت دلار به بالای ۳۰ هزار تومان باعث شده تا دولت و رئیس‌جمهور تمرکز خود را بر این موضوع قرار دهند. ابراهیم رئیسی روز گذشته در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت شرکت کرد و از دستگاه‌های...

صفحه ۲

پنجشنبه ۱۸ آذر ۱۴۰۰ • ۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ • ۹ دسامبر ۲۰۲۱

گفت‌وگوی اختصاصی با اختر فیزیک‌دان نامور کانادایی

پیاده‌روی بر پهنه گیتی زینا و اندیشه انسان دانا

گروه علم؛ در سده ۲۱ که دنیا پر شده است از هزاران هزار دانشگاه و میلیون‌ها میلیون دانش‌آموخته و صدها هزار استاد دانشگاه، هنوز هم کم‌اند دانشمندان واقعی که همچون ستاره‌های درخشان در آسمان «دانش و اجتماع» می‌درخشند...

صفحه ۶

سال نوزدهم • شماره ۴۱۶۵ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

تترها

کنایه یک نماینده به امثال توکلی، نادران و باهنر ژنرال‌های خسته قدرناشناس

صفحه ۲

وعده عدالت قضائی از حرف تا عمل

صفحه ۲

جبهه اصلاحات در دولت رئیسی چه نقشی ایفا می‌کند؟

دولت در سایه از ادعای واقعیت

صفحه ۴

سرمربی منچستر یونایتد به فوتبال ایران پیشنهاد شد

صفحه ۱۱

تاناکورای بد اقبال!

صفحه ۵

یک سند جدید جایگزین کنوانسیون حقوق کودک

صفحه ۹

حرف اول

جرا از نفت کوره استفاده می‌کنیم؟

مهدی زارع

ایران در سال ۲۰۱۵ هشتاد و یک میلیارد تن کوره‌های گلخانه‌ای در جهان بود. ایران منابعی غنی با ذخایر عظیم نفت و گاز و همچنین پتانسیل درخورد توجه انرژی‌های تجدیدپذیر را دارد. تحریرها به‌طور شایان توجهی اقتصاد ایران را تحت اثر قرار داده، صادرات نفت را مختل کرده و انتقال آن به سامانه انرژی پاک‌تر را کندتر کرده است. کمیود آب، توفان‌های گردوغبار و آلودگی هوا از جمله مسائل محیط‌زیستی مهم کشور است که اغلب ناشی از سوءمدیریت و همچنین مرتبط با تغییرات اقلیمی است. با تشدید تنش‌ها با آمریکا و خروج آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸، ایران مجدداً و به‌صراحت اعلام کرده است که هرگونه اقدام اقلیمی را به نفع تحریرها و به همکاری و کمک جامعه بین‌المللی موکول می‌کند. سازگاری با تغییرات اقلیمی عمدتاً از سوی مرکز ملی تغییر اقلیم سازمان حفاظت محیط زیست پیگیری می‌شود. «مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم» از سال ۱۳۵۳ به دنبال برپایی کنفرانس جهانی محیط زیست در استکهلم و تغییر ساختار سازمان مشترک ایرانی و نظارت بر صید» به «سازمان حفاظت محیط زیست» تحت این عنوان‌ها فعالیت کرده است: مدیریت پاکسازی هوا (۱۳۵۱-۱۳۶۱)، بخش پاکسازی هوا در دفتر تحقیقات زیست‌محیطی (۱۳۶۱-۱۳۶۶)، بخش پاکسازی هوا در محیط زیست انسانی (۱۳۶۶-۱۳۷۷)، دفتر بررسی آلودگی هوا (۱۳۷۷-۱۳۹۰) و در نهایت مرکز ملی هوا و تغییر اقلیم از ۱۳۹۰ تاکنون. باین حال، از آنجایی که اکثریت قریب به اتفاق انتشار گازهای گلخانه‌ای ایران از بخش انرژی آن ناشی می‌شود، مجموعه‌ای از سازمان‌ها و وزارتخانه‌های دیگر نیز وجود دارند که نقش‌هایی کلیدی در مسائل اقلیمی نقش ایفا می‌کنند؛ از جمله شورای عالی انرژی، وزارت نفت و وزارت نیرو. در سال ۱۳۹۴ (۲۰۱۵م)، درست قبل از کنفرانس جهانی تغییر اقلیم COP21 که توافق‌نامه پاریس به‌عنوان نتیجه آن به تصویب رسید، مقام معظم رهبری فهرستی ۱۵ ماده‌ای از دستورالعمل‌های «سیاست‌های محیط‌زیستی» را ابلاغ کردند که بر اهمیت این موارد تأکید داشت؛ مدیریت تغییرات اقلیمی، مقابله با تهدیدات محیط زیست مانند بیابان‌زایی، ذرات گردوغبار، خشک‌سالی و عوامل میکروبی و رادیواکتیو. همین دستورالعمل با تأکید بر صنایع کم‌کربن «ترویج شیوه‌های حمل‌ونقل عمومی سبز و غیرفسیلی»، خواستار گسترش اقتصاد سبز شد.

ادامه در صفحه ۴

پس از مخالفت یک ماه پیش رئیس‌جمهوری با افزایش قیمت خودرو

دستور دولت نتیجه نداد

صفحه ۵

رایزنی بایدن و پوتین در مورد مذاکرات وین

علی باقری قبل از عزیمت به وین، برای رایزنی راهی مسکو شد
بایدن: شرکای ایرانی برای پیمودن این مسیر آمادگی ندارند
هشدارهای محترمانه بایدن و پوتین بر سر او کراین

عکس: Reuters

صفحه‌های ۴ و ۸

یادداشت

بیژن و منیژه (۲)

مهدی افشار پژوهشگر

در پی پیروزی‌های ایرانیان بر تورانیان و متحدان آنان به همت رستم، خسرو در درگاه خویش بزمی به پا داشته بود که گروهی از ارمنیان به دادخواهی به نزد کیخسرو آمدند تا آنان را از کزند گرازها برانند. بیژن خود می‌پذیرد که به مرز ایران و توران، به زیستگاه ارمنیان رفته، گرازهای مزاحم را از پای درآورده، کشاورزان بیم‌زده را از تهاجم گرازها برانند و آرامش و امنیت را به آنان بازگرداند. خسرو، گرگین را نیز همراه بیژن جوان می‌کند تا با راهنمودهای او این کوشش به ثمر رسد، اما گرگین از سر رشک از یاری‌رساندن به بیژن خودداری می‌کند تا او نتواند مأموریت خویش را به کمال به اتمام برساند و چون بیژن با مهارت و چابکی گرازان را می‌کشد و تعداد زیادی از آنان را سر می‌برد تا دندان‌های‌شان را به شاه پیشکش کند و فراتر، قابلیت‌های خویش را به دیگر پهلوانان بنمایاند، گرگین در این اندیشه می‌شود که چون به درگاه شاه بازگردند، او را نزد شاه آبرویی نخواهد بود، پس اندیشه‌ای اهریمنی در وی پای می‌گیرد تا بیژن را از درگاه شاه دور نگاه دارد و رشک چنان بر وی چیره می‌گردد که ییاد جهان‌آفرین از یاد او محو می‌گردد و راست است که گفته‌اند آن که بهر دیگران چاه می‌کند، خود در آن چاه می‌افتد. دلش را بیچید اهرمان/ به انداختن کرد با بیژن/ سگالش چنین بد نوشته جزین/ نکرد ایچ یاد از جهان آفرین.

گرگین، سخن به نوازش بیژن آغاز کرد و او را برای دریافت و دلآوری‌اش بسیار ستود و اکنون بنگرید آن نادرست مرد چه دامی در پیش پای آن جوان خام‌سرشت بگسترده. گرگین با مشاهده دلآوری‌های بیژن، او را به شادنوشی فراخواند و بیژن سرخوش از ستایش‌های گرگین، جامی دو سه از آن باده سرخ نوشید بی‌آنکه بداند در اندیشه گرگین چه می‌گذرد. بیژن مغرور از کامکاری‌ها به گرگین گفت: «بیدی چه کردم و آن گرازی را که آهنگ من کرد، چگونه از پای درآوردم؟» گرگین به او گفت: «ای شیرخو در سراسر گیتی جنگجویی چون تو ندیده‌ام و در تمامی ایران و توران کسی را همتای تو نمی‌بینم و آنچه تو کردی از توان دیگران بیرون است». دل بیژن از این سخنان شاد گشت و او را سرمست غرور گرداند. آن‌گاه گرگین گفت برای تفتنی‌های بسیار دارم

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

عقب‌افتادن ۴۰ درصدی حقوق‌ها از تورم

حسین معافی*

وی افزود: میزان افزایش حقوق در سال آینده بستگی به شاخص‌های کلان اقتصادی، وضع تورم و نوع درآمد‌ها و هزینه‌ها در لایحه بودجه دارد. آنچه مسلم است طبق قانون برنامه ششم توسعه میزان افزایش حقوق‌ها بر اساس میزان تورم باشد؛ وقتی حقوق‌ها کمتر از میزان رشد تورم افزایش پیدا می‌کند، حقوق‌گیران ثابت، کارمندان دولت و بازنشستگان بیشتر ضرر را می‌کنند و مشکلات اقتصادی آنها افزایش پیدا می‌کند. بعد از مدتی و در راستای مخالفت با این موضوع صحبت از افزایش پلکانی حقوق‌ها شد و میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، درباره افزایش حقوق‌ها در سال ۱۴۰۱ اظهار می‌کند: کسانی که حقوق‌های پایین می‌گیرند، بیش از ۳۰ درصد افزایش حقوق داشته باشند و کسانی هم که چندین بار افزایش حقوق داشته‌اند، کمترین افزایش حقوق شامل آنها شود، یعنی همه کارمندان ۱۰ درصد افزایش حقوق نخواهند داشت. سیاست دولت، مهار تورم و افزایش سطح رفاه است که کارمندان نیز باید کمک کنند با افزایش پلکانی حقوق، در پرداخت حقوق‌ها عدالت ایجاد شود. در شرایط کنونی که تورم بالای ۵۰ درصد است، چطور می‌شود حقوق کارمندان ۱۰ درصد افزایش یابد و انتظار هم داشته باشیم که اعتراضی صورت نگیرد و همه راضی باشند.

ادامه در صفحه ۲

شرق برای سال ۱۴۰۱ منتشر می‌کند سررسید «عصر حرکت»

برای سال ۱۴۰۱ «شرق» این بار با سررسید «عصر حرکت» میزبان مخاطبان خود خواهد بود تا بر حسب یک سنت چند ساله با دقایق یک روز شمار تداوم حضور در کنار مخاطبان را تجربه کند.

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

خاک کشور چند؟

سیدمصطفی هاشمی‌طبا

قرار است ریاست‌جمهوری محترم در ۲۱ آذر جاری بودجه کل کشور را تقدیم مجلس کنند. اینکه برخلاف برخی سال‌ها بودجه در وقت خود به مجلس تقدیم می‌شود امر نیکویی است و اینکه ریاست‌جمهوری محترم «ثبات اقتصادی»، «حمایت از تولید» و «تأمین معیشت» را محورهای بودجه خوانده‌اند هم نیکوست، اما سؤال اینجاست که این نیکویی‌ها تا چه حد می‌تواند در جهت حل مسائل کشور تأثیر بگذارد. اینکه ارقام و احکام بودجه تا چه حد می‌تواند در سه مورد یادشده تأثیر بگذارد، به دلیل عدم دسترسی به متن لایحه فعلاً امکان‌پذیر نیست، اما در صورت حمل بر صحت اطلاعات اعلام‌شده باید به این مهم بپردازیم که آیا مسائل کشور منحصر به این سه مورد است و آیا مسئله مهم دیگر با اهمیت بیشتری در کشور وجود ندارد و در حقیقت ابتدا باید مسئله‌شناسی کنیم، صورت مسئله را و اهم مسائل مبتلا به را بشناسیم و سپس با شناخت اولویت و تأثیر آن در بقا و شادابی کشور برای آن راه‌حل بیابیم. در همین رابطه فرمانده سپاه تهران در روزنامه هاشمی‌طبا ۱۴ آذر می‌گوید که حل مشکلات کشور زمان می‌خواهد و سپس مشکلات کشور را در رشد اقتصادی و مواد اولیه و توزیع عادلانه و تثبیت قیمت‌ها برمی‌شمارد. در همین روزنامه می‌خوانیم که معادل ۱۶۰۷ تن فرسایش خاک در هر هکتار زمین داریم یعنی چهار برابر میانگین جهانی. همچنین ۴۵۰ شهر درگیر فرسایش آبی بوده و نرخ فرونشست زمین در ایران ۳۰ سانتی‌متر است. باز در همین روزنامه می‌خوانیم برداشت بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی پایتخت را با خطر فرونشست مواجه کرده است. تمام ۶۰۹ دشت کشور با فرونشست روبه‌رو هستند، از ۳۱ استان ۱۸ استان از نظر فرونشست در شرایط بحرانی و تحمیل به ۲۴ میلیون نفر قرار دارد، علاوه بر ترک‌خوردن ساختمان‌ها ناشی از فرونشست زیرساخت‌ها و خطوط شریان حیاتی مانند انتقال سوخت، گاز، فاضلاب، خطوط انتقال برق یا این پدیده درگیر است. در شانکهای چین که فرونشست در آن مشاهده می‌شد، با اصلاح روش آبیاری و محدودیت یمپاز آب‌های زیرزمینی شرایط تثبیت شده است و در توکیو که فرونشست سالانه ۱۲ سانتی‌متر بود اینک با اقدامات انجام‌شده به صفر رسیده است. آقای سیدحمید حسینی، عضو اتاق بازرگانی در روزنامه «شرق» ۱۴ آذر می‌گوید ما در هفت، هشت سال گذشته بیش از درآمد‌هایمان هزینه کرده‌ام، از منابع بانک‌ها هزینه کرده‌ایم، از منابع زیرزمینی بیش از استحقاق‌مان استفاده کرده‌ایم و اگر مشکلات صندوق‌ها مسئله آب، مسئله فساد و بوروکراسی برطرف نشود حتی باگشت به برجام هم مشکلی از ما حل نمی‌کند. روزنامه هاشمی‌طبا ۱۳ آذر در گزارشی از اقدامات صدروزه دولت در ۱۰ بند آورده و یکی از آنها پیگیری مطالبات آبی مردم است و راهکارهایی مانند چاه‌های ژرف، آب‌شیرین‌کن‌ها و دی‌ام‌اسی آب با همسایگان را به‌عنوان کنترل بحران موجود و حل مسئله در آینده برشمرده است. مقام محترم ریاست‌جمهوری در مصاحبه ۱۴ آذر با صدوسیما ضمن ارائه اقدامات انجام‌شده اشاره‌های گذرا به عقب‌های کشاورزان کرده و در کنار مسائل دیگر از مسئله تأمین آب (و نه نآت آتار مخرب استفاده فعلی از آب) یاد کردند. اگر فرمانده سپاه تهران می‌گوید که حل مشکلات کشور زمان می‌خواهد و آقای حمید حسینی می‌گوید که ۱۰ سال است از قافله توسعه عقب افتاده‌ایم و نیز درباره مسائل نشست خاک و آسیب‌دیدن زیربنای کشور محققان هشدار می‌دهند اما مقامات رسمی کشور همواره به برتر بودن و آینده مشعشع کشور اذعان می‌کنند و ظاهراً این نوع آینده‌بینی یعنی اعلام خوش‌بینی به آینده کشور در بودجه کل کشور هم متجلی شده است.

ادامه در صفحه ۲

Advertisement for Shargh magazine featuring the logo and text: «عصر حرکت» سررسید ۱۴۰۱ منتشر می‌کند. Includes Clubhouse logo and a photo of a man.